

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U SISKU

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Sisku u vijeću za ratni zločin sastavljenom od sudaca toga suda Melite Avedić, kao predsjednika vijeća, te Predraga Jovanić i Željka Mlinarić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Željke Velnić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv I-okr. Ivica Kosturin i II-okr. Damira Vrban radi kaznenog djela iz čl. 120 st. 1 OKZRH, a iz optužnice ŽDO u Sisku broj K-DO-22/09 od 03. prosinca 2009. g., nakon održane i zaključene javne i glavne rasprave dana 11. svibnja 2010. g. u nazočnosti zamjenika ŽDO-a Marijana Zgurić, I-okrivljenika osobno uz branitelja Berislava Herceg, odvjetnika iz Zagreba, II-okrivljenika osobno uz braniteljicu Stanislavu Jerković Bjelajac, odvjetnice iz Siska, dana 12. svibnja 2010. godine

presudio je

I-okr. IVICA KOSTURIN, sin Franje i majke Katice dj. Beranić, rođen 17. 09. 1960.g. u Petrinji, s prebivalištem u Petrinji, Voćarska 35, Hrvat, umirovljenik, trenutno u pritvoru u zatvoru u Sisku,

II-okr. DAMIR VRBAN, sin Ivana i majke Anke dj. Štefanac, rođen 17. 09. 1963. g. u Sisku, s prebivalištem u Sisku, Kneza Branimira 14, Hrvat, drž. RH, umirovljenik, trenutno u pritvoru u zatvoru u Sisku,

krivi su

što su:

dana 07. rujna 1991. godine u 11,30 u Letovaniću, kao pripadnici oružanih snaga Republike Hrvatske, za vrijeme trajanja oružanih sukoba na širem području Grada Siska, nakon zaprimljene dojave da mještani sela Letovanić civil Slavko Ivanjek u alkoholiziranom stanju po javnim mjestima vrijeđa i psuje Predsjednika Republike Hrvatske Franju Tuđmana, govori da će Srbi pobijediti u ratu, samo zbog toga, suprotno odredbama čl. 3 st. 1 toč. a, čl. 13 i čl. 32 IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. g. i čl. 2 i 4 Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. g. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol 2) od 08. lipnja 1977. g., otišli njegovoj kući, fizički ga svladali i liscama vezali ruke na leđima, nakon čega su ga najprije odveli u prostoriju Mjesnog ureda Letovanić, gdje su ga tukli rukama i nogama, a zatim ga tako vezanog utrpali u tovarni sanduk automobila «Zastava Poly» bez registracije i krenuli s

K-49/09

njim u pravcu Siska, da bi na nenaseljenom dijelu ceste između sela Letovanić i Žažina, zaustavili automobil, izvukli Slavka Ivanjka iz tovarnog sanduka vozila i gumenom palicom ga snažno izudarali po tijelu, nanijevši mu krvne podljeve na trupu i ekstremitetima, mnogostruke prijelome skoro svih lijevih rebara i prijelom III-X rebra desno, krvne podljeve i kolaps pluća s prodorom zraka u oba prsišta, pristajući da ga time usmrte te ga tako pretučenog dovezli i ostavili na području privremene vojarnje zvanom «ORA» u Galdovu, uslijed kojih ozljeda je kod Slavka Ivanjka ubrzo nastupila smrt,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba civilnu osobu mučili, nečovječno postupali i ubili,

čime su počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – iz čl. 120 st. 1 OKZRH.

Stoga se I-okr. Ivica Kosturin po čl. 120 st. 1 OKZRH

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 7 (SEDAM) GODINA.

II-okr. Damir Vrban se po čl. 120 st. 1 OKZRH

O S U Đ U J E

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 7 (SEDAM) GODINA.

Temeljem čl. 63 st. 1 KZ-a, I-okrivljeniku se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 30. rujna 2009. g. pa nadalje, a II-okrivljeniku vrijeme provedeno u pritvoru od 02. listopada 2009. g. pa nadalje.

Temeljem čl. 122 st. 1 u vezi čl. 119 st. 2 toč. 1 i 6 ZKP-a, dužni su I i II-okrivljeni platiti troškove kaznenog postupka u iznosu od 3.515,00 kn te platiti paušalni iznos sudu od 1.000,00 kn svaki.

Obrazloženje

Optužnicom ŽDO u Sisku broj K-DO-22/09 od 03. prosinca 2009. g., stavljeno je na teret I-okrivljeniku Ivici Kosturin i II-okrivljeniku Damiru Vrban počinjenje kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – iz čl. 120 st. 1 OKZRH.

Pozvani da se u smislu odredbe čl. 320 st. 3 ZKP-a izjasne kakav stav zauzimaju prema optužbi, I-okr. Ivica Kosturin i II-okr. Damir Vrban izjavili su da se ne smatraju krivima za kazneno djelo koje im se optužnicom stavlja na teret.

U dokaznom postupku ispitani su svjedoci Barica Ivanjek, Josip Jagodić, Michael Bavdaž, Ivica Tot, Ivan Kolarić, Josip Posavec, Ivanka Posavec, Davor King, Darko Lepesić,

Mile Ručnov, Ivica Furdi, Marijan Jergović, Tugomir Huseinović, Mijo Čondić, dr. Mira Stambolija, Božidar Bađinac, Josip Juračak, Drago Matanović, Ivan Klepić, Vesna Ivanjek, ispitan je stalni sudski vještak medicinske struke dr. Stevo Kovačević, provedeno je medicinsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku dr. Jospu Škavić, koji nalaz i mišljenje je pročitano na glavnoj raspravi, izvršen je uvid u očevidnik PU Sisačko-moslavačke za dan 07. rujna 1991. g., izvršen je uvid u knjigu Protokol bolesnika hitne medicinske pomoći Medicinskog centra u Sisku za 1991. g., u knjigu Dnevnik događaja PU Sisačko-moslavačke za 1991. g., pročitano je zapisnik o uviđaju od 28. 10. 1991. g., zapisnik o obdukciji od 09. 09. 1991. g., izvršen je uvid u spis Kio-63709, razgledana je foto-dokumentacija očevida, izvršen je uvid u spis Kir-416/91 i to u zapisnik o obdukciji od 09. 09. 1991. g., pročitano je dopis PU Sisačko-moslavačke, Odjel krim. policije, od 19. 04. 2010. g., pročitani su izvodi iz kaznene evidencije za I i II-okrivljenike.

Odbijen je prijedlog branitelja I-okrivljenika za izuzećem stalnog sudskog vještaka medicinske struke dr. Steve Kovačevića temeljem čl. 250 ZKP-a u vezi čl. 39 st. 4 ZKP-a, jer tijekom postupka, po mišljenju ovog suda, nije se pojavila sumnja u pristranost navedenog vještaka.

Odbijen je prijedlog braniteljice II-okrivljenika da se od Ministarstva obrane odnosno MUP-a zatraži dokumentacija o tome koje su osobe u inkriminiranom vremenskom razdoblju bile stacionirane na «ORI», kao nevažan prijedlog, jer činjenica koju bi prema tom prijedlogu trebalo utvrditi nije važna za odlučivanje u ovom kaznenom predmetu.

Odbijen je prijedlog obrane da se iz spisa izdvoji zapisnik o obdukciji od 09. 09. 1991. g., u kojem je naknadno dopisano ime i prezime pokojnika, kao i zapisnik o uviđaju i dokumentacija očevida, uz navod da se iz zapisnika i kaznene prijave ne može utvrditi da li se navedena dokumentacija odnosi upravo na pokojnog i mjesto uviđaja, jer se ne radi o prijedlogu branitelja o izdvajanju nezakonitih dokaza u smislu čl. 9 ZKP-a, već o dokazima koje je ovaj sud cijenio na glavnoj raspravi da li se istima mogla utvrditi navedena činjenica ili ne (a kako to tvrdi branitelj I-okrivljenika)

Svjedok Barica Ivanjek iskazala je da su kritičnog dana, tj. 07. rujna 1991. g., pred njezinu kuću u Letovaniću došlo 4 ili 5 osoba u maskirnim uniformama u prijepodnevnim satima. Iz kuće su odvele njenog supruga Slavka Ivanjek, a za to vrijeme nalazila se u jednoj manjoj sobi u kući, zajedno sa jednim čovjekom iz te grupe ljudi u uniformama. Ne zna na koji način su te osobe odvele njezinog supruga i da li su primijenile silu, jer to nije vidjela niti čula. Te osobe su došle sa automobilom marke «Zastava» crveno-bijele boje. Ne zna zbog čega je njezin suprug odveden, no primijetila je da su u početku ratnih zbivanja na ovom području susjedi njezinog supruga počeli izbjegavati i širiti priče da je on Srbin. Također, isti nije bio pozivan na seoske straže, iako su se ostali mještani već organizirali, a u alkoholiziranom stanju znao je psovati državu Hrvatsku, tadašnjeg predsjednika Franju Tuđmana i znao je govoriti da će «JNA» pobijediti, radi čega je odlučila i porazgovarati sa nekim tko bi to mogao srediti. Razgovarala je sa Ivanom Krulić, koji je tada radio u Petrinji, u policiji, a potužila se i pred Josipom Posavcem, a sve u cilju da se njezin suprug negdje angažira. O tome je sa navedenima razgovarala dva tjedna prije kritičnog dana. Prilikom razgovora sa Josipom Posavcem, bio je prisutan Josip Jagodić pa je stoga pomislila, kada su uniformirane osobe došle po njenog supruga, da će oni obaviti razgovor s njim i da će ga malo zastrašiti, s obzirom da je bio sklon prekomjernom konzumiranju alkohola. Toga dana i

idućeg dana suprug se nije vratio kući, a u ponedjeljak je ona otišla na posao u Željezaru u Sisku, kada je k njoj došla jedna službena osoba i rekla joj da pođe na prepoznavanje na patologiju u Bolnicu u Sisku. Odmah joj je pozlilo i završila je u bolnici u Popovači, a njezine kolegice, koje su poznavale njezinog supruga, otišle su na prepoznavanje istoga. Nakon dvatri dana, napustila je bolnicu u Popovači, a nakon nekoliko dana njezin suprug je sahranjen.

Naknadno ispitana, svjedok Barica Ivanjek iskazala je kako je njezin pok. suprug Slavko Ivanjek kritične zgrade, kada je odveden iz kuće, imao na sebi košulju kratkih rukava i hlače, no ne sjeća se koju su bile boje. Navela je kako je isti imao ožiljak od operacije slijepog crijeva, a na jednoj od podlaktica imao je tetoviran lik, tj. glavu djevojke.

Svjedok Josip Posavec iskazao je da je u navedenom vremenskom razdoblju bio dragovoljac Domovinskog rata, a kada se ovaj događaj desio, bio je na terenu i nema nikakvih neposrednih saznanja o odvođenju Slavka Ivanjek. Njega je dobro poznavao i znao ga je kao osobu sklonu prekomjernom konzumiranju alkohola. Prije nego što je isti odveden, kod njega je došla Barica Ivanjek te mu se požalila na ponašanje supruga govoreći da isti govori gluposti, da «JNA» nitko ne može pobijediti i da je «JNA» treća armija u Europi. Barica Ivanjek mu je kazala kako ju je strah zbog takvog ponašanja supruga. S obzirom da joj nije mogao pomoći jer je stalno bio na terenu, rekao je Josipu Jagodić da dođe kod njega kući, a tada je pozvao Baricu Ivanjek te je ona sve ovo ispričala i pred Josipom Jagodić. Josip Jagodić je tada rekao da će o tome obavijestiti vojsku, a Barica Ivanjek se potužila i Ivici Krulić, njezinom rođaku, koji je bio ranije zaposlen u policiji te misli da je čak na inicijativu Ivice Krulić došlo do slanja vojske u kuću Barice Ivanjek. Nakon nekoliko dana, kada je došao kući s terena, čuo je da je Slavko Ivanjek odveden, a nakon nekoliko daljnjih dana čuo je da je isti ubijen. Njegova majka (sada pokojna) pričala mu je da je nekoliko osoba u uniformama došlo po Slavka Ivanjek i odvelo ga. Zajedno sa Ivicom Krulić otišao je u Sisak tražiti Slavka Ivanjek. Tražio ga je u policiji, no tamo ga nije bilo niti je bilo što evidentirano. Upućen je u krizni štab, no ni tamo ga nije pronašao, da bi zatim otišao u «Jodno», a poslije i na «ORU», gdje mu je rečeno da nemaju nikakvih podataka o tome da bi Slavko Ivanjek bio doveden na «ORU». Tada je otišao u mrtvačnicu, gdje je prepoznao mrtvo tijelo Slavka Ivanjek i preuzeo ga, ne ispunjavajući bilo kakav formular.

Svjedok Ivanka Posavec iskazala je kako je prva susjeda sada pok. Slavka Ivanjek i njegove supruge. Slavko Ivanjek je često bio pod utjecajem alkohola i tada je bio «mračan tip», no u trijeznom stanju je bio dobar čovjek. U vrijeme kada se ovo događalo, u Letovaniću je već bila stacionirana vojska, a pristizali su i prognanici iz okolnih mjesta. Jednog dana je kod njih došla Barica Ivanjek i pitala njezinog supruga za savjet što da čini, jer se boji za sebe i djecu. Nakon toga, njezin suprug Josip Posavec je pozvao Josipa Jagodića, pred kojim je Barica Ivanjek ponovno ispričala kako se boji za sebe i za djecu, nakon čega je Jagodić rekao da će otići u krizni štab da vidi kako bi joj mogao pomoći. Nakon nekoliko dana, svekrva joj je ispričala da je došla vojska i odvela Slavka Ivanjek. U idućih nekoliko dana, došao je jedan policajac koji je zaustavio vozilo pored njene kuće i ona ga je odmah pitala da li zna nešto o Slavku Ivanjek, na što joj je on rekao da je Slavko Ivanjek mrtav. Došao je do kuće Slavka Ivanjek tražiti njegovu sliku radi prepoznavanja, a kod kuće su dana bile njegove kćeri i njihov djed. Idućeg dana se vratio njezin suprug sa terena i zajedno sa Ivanom Krulić otišao je u Sisak tražiti tijelo Slavka Ivanjek, kojega je pronašao u mrtvačnici u Sisku.

Svjedok Josip Jagodić iskazao je kako je poznao Slavka Ivanjek, s obzirom da su živjeli u istom selu, no međutim, s njim se nije družio. Bio je predsjednik Mjesne zajednice u Letovaniću, a početkom ratnih sukoba postao je i predsjednik kriznog štaba. Jednog dana ga je pozvao Josip Posavec da dođe kod njega, a kada je došao, tu je bila i supruga Slavka Ivanjek, Barica Ivanjek, koja je govorila kako Slavko Ivanjek govori da će ih sve pobiti, da ima spisak osoba koje će ubiti i da će ubijati hrvatske vojnike. Također je rekla da je Slavko Ivanjek maltretirao nju i djecu. Barica Ivanjek je plakala i govorila kako se boji da će Slavko «napraviti glupost». Vraćajući se od kuće Josipa Posavec, u centru Letovanića je vidio nekolicinu pripadnika hrvatske vojske, kojima je rekao da se čuvaju «pijane budale koja prijeti da će ih pobiti». Tada im nije rekao da se radi o Slavku Ivanjek. Nije postojala mogućnost intervencije temeljne policije, jer je vladao kaos i selo je bilo puno vojnika i izbjeglica. Nakon toga, otišao je iz Letovanića na teren u Sunju i kada se vratio, čuo je da je Slavko Ivanjek stradao.

Svjedok Michael Bavdaž iskazao je kako o konkretnom slučaju ne zna ništa. Tvrdi da nije poznao pok. Slavka Ivanjek, a ne poznaje niti I i II-okrivljene. 1991. g. nalazio se je na odsluženju vojnog roka, pobjegao je iz «JNA» u lipnju 1991. g. i odmah se javio u PU Sisačko-moslavačku. Raspoređen je najprije u Zagreb u pričuvni sastav policije, gdje je radio na osiguranju Sabora, a kada su počela ratna zbivanja na ovom području, vratio se u Sisak. Kao pričuvni policajac, bio je na «ORI» dva tjedna. U to vrijeme je već bio osnovan Zbor narodne garde, čiji su pripadnici bili stacionirani na «ORI». Držao je stražu i radio na centrali. Za vrijeme njegovog boravka na «ORI», u ta dva tjedna nije dovedena niti jedna civilna osoba na «ORU» niti je čuo da bi bilo tko bio ubijen na «ORI». Tek je kasnije saznao da je jedan civil ubijen, kao što je kasnije saznao kako je u policiji evidentirano u Dnevniku događaja kako je obavijestio policiju da je dovedena jedna civilna osoba u teškom zdravstvenom stanju, iako on nikada nije takvu obavijest poslao policiji. Za vrijeme dok je on bio na «ORI», nije vršen nikakav očevid i nije pronađeno mrtvo tijelo. Ne poznaje niti Marijana Jergović, Tugomira Huseinović, Darka Lepesić, Božidara Bađinac, Miju Čondić i Josipa Juračak.

Svjedok Ivica Tot iskazao je kako nema neposrednih saznanja o navedenom događaju, a u inkriminiranom vremenskom razdoblju bio je pripadnik hrvatske vojske koja je bila stacionirana u prostorijama Mjesnog ureda Letovanić. Kritičnog dana nije se nalazio u Letovaniću, već je idući dan, kada je došao u postrojbu, čuo da je žena pok. Slavka Ivanjek došla njega prijaviti kako on u alkoholiziranom stanju prijeti da će sve pobiti, zapaliti, dignuti u zrak te da je govorio: «što će ustaše u selu». Također je čuo da su I i II-okrivljeni Slavka Ivanjek odvezli u policiju u Sisak.

Svjedok Ivan Kolarić iskazao je kako u navedenom vremenskom razdoblju bio zapovjednik narodne zaštite u Letovaniću. Pok. Slavka Ivanjek je poznao jer su živjeli u istom selu. S njim nije imao nikakvih problema, iako je znao da je isti osoba sklona prekomjernom konzumiranju alkohola. U to doba je situacija u selu bila kaotična, selo je bilo puno vojske i prognanika koji su pristizali iz okolnih mjesta. Tada se pok. Slavko Ivanjek znao neprimjereno ponašati, s obzirom na navedenu situaciju, pa je u svom dvorištu znao izvjesiti uniformu «JNA». Toga dana kada je Slavko Ivanjek odveden iz svoje kuće, nije bio u selu već je bio na jednom od sastanaka zapovjednika narodne zaštite. Kada se vratio, Josip Jagodić mu je rekao da su Ivanjeka odvele četiri osobe u maskirnim uniformama te odvezle prema Sisku. Josip Jagodić mu je tada pričao kako je Slavko Ivanjek govorio da kod kuće ima eksploziv, da je prijetio «hadezeovcima» i da je imao spisak osoba koje treba likvidirati.

Nakon nekoliko dana, Josip Jagodić mu je rekao kako je Slavko Ivanjek mrtav, da ga je tražio u policiji i mrtvačnici, a poslije ga je i sahranio.

Svjedok Davor King iskazao je kako je u navedenom vremenskom razdoblju kao pripadnik 36. bataljuna bio stacioniran u Letovaniću. Nije imao nikakvo naoružanje a niti uniformu, a zapovjednik im je bio I-okrivljenik, koji je imao i uniformu i naoružanje. Slavka Ivanjek ne poznaje, a ne zna zbog čega se išlo po njega njegovoj kući niti zbog čega je uhićen. Do kuće Slavka Ivanjek se išlo automobilom marke «Zastava Poly», kojim je upravljao I-okrivljenik. S njima je tada bio i II-okrivljenik te jedna osoba koje se ne može sjetiti. Došli su do kuće Slavka Ivanjek i on je ostao stajati vani pored automobila. Sjeća se da je I-okrivljenik došao do ulaza u kuću, a gdje su se nalazili ostali, ne zna. Misli da je Slavko Ivanjek sam izašao iz kuće, nakon čega je ušao u prtljažni prostor automobila i dovezen do mjesnog ureda. Kada su došli do mjesnog ureda u Letovaniću, ne zna da li je Slavko Ivanjek izlazio iz auta niti da li je ulazio u prostorije mjesnog ureda, no nakon toga je vozilo krenulo dalje. Što se dalje dešavalo, ne zna.

Svjedok Darko Lepesić, policajac koji je u to vrijeme radio u odjelu potraga, iskazao je da je u jesen 1991. g. po obavijesti dežurnog operativca sudjelovao u obavljanju očevida na «ORI», gdje je u jednom šatoru pronađeno mrtvo tijelo nepoznatog muškarca. Obavljen je očevid na licu mjesta, kojemu je bio prisutan, a na «ORI» su u to vrijeme bili stacionirani pripadnici hrvatske vojske koji su bili u maskirnim uniformama. Ne sjeća se da li je bio prisutan i obdukciji mrtvog tijela navedene osobe, jer je u to vrijeme imao puno takvih intervencija. Michael Bavdaž nije bio na «ORI» kada se obavljao očevid, a fotografiranje je vršio krim. tehničar Dario Demerac. Zadatak mu je bio izuzeti tragove, otiske, odjeću i slično. Poslije njega, na lice mjesta je došla policija koja je osiguravala mjesto događaja, a Marijan Jergović i Tugomir Huseinović, koji su bili članovi očevidne ekipe, došli su kasnije jer su, navodno, morali čekati istražnog suca.

Svjedok Mile Ručnov iskazao je da se događaja uopće ne sjeća zbog proteka gotovo 20 godina. U tom vremenu bio je zaposlen u policiji kao voditelj operativnog dežurstva u PU Sisak, a s njim je radio i Ivica Furdi. Uvidom u Dnevnik događaja za dan 07. rujna 1991. g., utvrdio je kako se radilo o rukopisu njegovog kolege Ivica Furdi, koji je zabilježio navedenu dojavu, no konkretnog događaja se ne sjeća. Prije unošenja podataka u Dnevnik događaja, podaci s upisuju u jednu pomoćnu bilježnicu, gdje se upisuje tko je izvršio dojavu te kratak sadržaj dojave, a nakon toga se ti podaci unose u Dnevnik događaja. I prije upisa navedenih podataka u Dnevnik događaja, oformljuje se ekipa koja se šalje na lice mjesta radi provjere dojave, nakon čega ekipa sa lica mjesta javi da li se radi o istinitoj dojavi pa se formira očevidna ekipa i tek po povratku te očevidne ekipe sa mjesta događaja, vrši se upis podataka u Dnevnik događaja. Osobe koje su zadužene za obavljanje očevida ili za ophodnju, već su unaprijed određene po dnevnom rasporedu, tako da on nije određivao ljude koji su izlazili na lice mjesta. Po dovršetku očevida, tijelo se prevozi ili u mrtvačnicu ili se vrši obdukcija po nalogu istražnog suca, a što se sve odvija bez pratnje djelatnika policije.

Svjedok Ivica Furdi iskazao je kako je u inkriminiranom vremenskom razdoblju radio zajedno sa Milom Ručnov, koji je bio voditelj smjene operativnog dežurstva. Radili su zajedno u istoj kancelariji, a konkretnog događaja se ne sjeća. Dojavu, upisanu u Dnevnik događaja od 07. rujna 1991. g., upisao je osobno no ničeg konkretnog, vezanog uz taj događaj, ne sjeća se. Navedeni događaj u Dnevnik događaja pisao je u dva dijela i to tako da je najprije

pisao dojavu i podatke vezane uz dojavu, a po dolasku očevidne ekipe upisao je činjenice utvrđene na licu mjesta. Prema dnevnom rasporedu Policijske postaje Sisak, poslane su ekipe na lice mjesta i to najprije ophodnja na lice mjesta, a nakon toga i očevidna ekipa.

Svjedok Marijan Jergović iskazao je kako je u navedenom vremenskom razdoblju radio u PU Sisačko-moslavačkoj kao operativni djelatnik ekipe za očevide. Konkretnog događaja se sjeća samo površno, s obzirom da mu je to bio četvrti uviđaj kojega je obavljao toga dana. Po dojavi dežurnog operativca, upućen je u prostor «ORE», gdje je otišao i ulaskom u dvorište, u jednom od šatora koji su se tu nalazili, vidio je osobu koja je ležala na leđima i nije davala znakove života. Kao operativac, fiksirao je mjesto događaja, sačinio je zapisnik o uviđaju i podnio je kaznenu prijavu protiv nepoznatog počinitelja, a tada još nije znao ni identitet umrle osobe. S njim nije išao krim. tehničar, a na sjeća se tko je od krim. tehničara bio na licu mjesta. Za vrijeme dok je bio na mjestu događaja, na licu mjesta nije bio niti doktor niti ekipa hitne pomoći. Na mjesto događaja je došao oko 15,00 sati, a uviđaj je obavljao oko 45 minuta, s tim da mu se žurilo jer je morao obaviti još jedan uviđaj toga dana. Ne sjeća se da li je podnosio izvješće dežurnom nakon navedenog događaja ili kasnije, a inače je običaj da se nakon izvršenog očevida odmah podnosi izvješće operativnom dežurstvu, kada se sačinjava i drugi dio Dnevnika događaja. S obzirom da nije odmah imao sve podatke o prisutnim osobama na licu mjesta, naknadno je dobio podatke iz Policijske uprave Sisak tako da je došao do podatka da je dr. Stambolija bila na licu mjesta i da je konstatirala smrt i da je, shodno tome, navedeno upisano u Dnevnik događaja. Zapisnik o uviđaju je sačinjen 28. listopada 1991. g., isključivo iz objektivnih razloga, jer je toga dana obavio pet uviđaja i nije raspolagao sa svim potrebnim podacima da bi se mogao sačiniti zapisnik o uviđaju. Prilikom obavljanja navedenog uviđaja nije bio prisutan dežurni istražni sudac. Ne sjeća se da li je kritične zgrade krim. tehničar bio Tugomir Huseinović. On je samo konstatirao vidljive povrede na tijelu mrtve osobe, a identitet je saznao 7-8 dana od obavljenog uviđaja.

Svjedok Tugomir Huseinović iskazao je kako je 1991. g. radio kao krim. tehničar u PU Sisačko-moslavačkoj, a o navedenom događaju od 07. rujna 1991. g. nema nikakvih saznanja. Primitljena je dojava o pronalasku mrtvog tijela jedne osobe u krugu «ORE», došao je zajedno sa istražnim sucem, misli da se radilo o Ivici Pleše, do kruga «ORE» no nisu mogli ući u krug «ORE», jer ih nisu pustili pripadnici hrvatske vojske odnosno Zbora narodne garde, nakon čega su se vratili u Sisak. Bio je obaviješten od strane operativnog dežurstva PU Sisak o navedenom događaju, o čemu je bio obaviješten i istražni sudac pa je došao pred sud po dežurnog istražnog suca.

Svjedok Mijo Čondić iskazao je kako je u navedenom vremenskom razdoblju bio djelatnik PP Sisak te vođa patrole za intervenciju. Sjeća se da je obaviješten, ne zna točno od koga, da se u krugu «ORE» nalazi mrtvo tijelo jedne osobe, nakon čega je sa kolegama Josipom Juračak i Božidarom Bađinac krenuo na to mjesto provjeriti navedenu dojavu. Došli su u krug «ORE», gdje je vidio mrtvo tijelo osobe u dvorištu. Navedena osoba je bila u ležećem položaju, tj. ležala je na leđima. Nakon toga, obavijestio je operativno dežurstvo o istinitosti dojave. Ne sjeća se da li je nakon toga ostao na licu mjesta te sačekao dolazak očevidne ekipe ili je odmah napustio to mjesto. Ne sjeća se da li je na lice mjesta bio Marijan Jergović, Darko Lepesić i da li je na lice mjesta došao Tugomir Huseinović.

Svjedok dr. Mira Stambolija iskazala je kako je u navedenom vremenskom razdoblju radila u Službi hitne medicinske pomoći Medicinskog centra Sisak te se ne sjeća intervencije

na «ORI». U knjizi Protokola upisala je podatke da je bila na intervenciji na «ORI», gdje je konstatala smrt nepoznate osobe, na kojoj su već bili izraženi klinički znaci smrti. U rubrici primjedaba stavila je vrijeme, a koje znači da je u to vrijeme bila na «ORI». Nije utvrđivala od čega je navedena osoba preminula, jer se to radi na odjelu Patologije.

Svjedok Božidar Bađinac iskazao je kako se konkretnog događaja ne sjeća, ne sjeća se intervencije na «ORI» niti da bi tamo bilo pronađeno mrtvo tijelo neke osobe. Radi u policiji od 1990. g., a zbog protoka vremena od inkriminiranog događaja, a i zbog činjenice da je još uvijek zaposlen u policiji, ne može se sjetiti da li je kritičnog dana obavljao očevid na «ORI».

Svjedok Josip Juračak iskazao je da se događaja iz rujna 1991. g. ne sjeća, ne sjeća se da bi u krugu «ORE» bilo pronađeno mrtvo tijelo osobe.

Svjedok Drago Matanović iskazao je kako nema nikakvog saznanja o događaju iz rujna 1991. g., jer inkriminiranog dana nije uopće radio. U srpnju 1991. g. bio je u bolnici u Sisku, a krajem kolovoza 1991. g. operiran je u bolnici u Zagrebu, tako da u tom periodu nije bio u operativnoj funkciji zapovijedanja, a inače je bio zapovjednik dijela 2. bojne II. A brigade Zbora narodne garde. Navedena bojna je oformljena iz specijalne policije u lipnju 1991. g., a čije je zapovjedništvo i logistika ostala na «ORI» do listopada 1991. g., kada je preseljeno u Lađarsku ul. u Sisku. U to vrijeme, na «ORI» su bile smještene razne postrojbe policije i vojske i Zbora narodne garde. Poznao je I-okrivljenika, koji je pripadao grupi za zaprječavanje u sklopu zapovjedništva ZNG-a i operativno je bio podređen drugom zapovjedniku, a ne njemu. O ispitivanju I i II-okrivljenika na «ORI» nema nikakvog saznanja. U zapovjedništvu njegove bojne nisu se vršila policijska ispitivanja, a da li je specijalna policija provodila takva ispitivanja u svom zapovjedništvu, ne zna.

Svjedok Ivan Klepić iskazao je kako je u inkriminiranom vremenskom razdoblju bio pomoćnik zapovjednika 2. bojne II. A gardijske brigade ZNG-a i to Drage Matanovića. Na «ORI», osim čvrstih objekata, nalazili su se i šatori, no čemu su oni služili i tko ih je koristio, ne zna. U to vrijeme je rijetko susretao Dragu Matanovića jer je to bilo vrijeme početka ratnih sukoba, svi su bili više izvan kruga «ORE», a Drago Matanović je bio i ranjen pa neko vrijeme nije obnašao tu dužnost. I i II-okrivljene poznaje, no ne sjeća se da bi oni dolazili na «ORU» u rujnu 1991. g. Dok se on nalazio na «ORI», ne sjeća se da bi neki civil bio doveden na «ORU» i da bi tu umro. Nikakva ispitivanja u to vrijeme na «ORI» se nisu vršila u vidu stegovnih postupaka ili nešto slično.

Svjedok Vesna Ivanjek iskazala je da su dana 07. 09. 1991. g., sjeća se da je bila subota, u njezinu kuću ušla tri naoružana vojnika. Bilo je između 11,00 i 11,30 sati, a njezin otac Slavko Ivanjek zajedno sa majkom se spremao otići u šumu. Ta tri vojnika su tražila njezinog oca, nakon čega je njezinoj majci pozlilo, pala je u nesvijest pa ju je odvušla u drugu sobu gdje je bila s njom pa nije vidjela sam čin odvođenja. Ti vojnici su došli crvenim automobilom sa bijelim krovom, koji je naprijed imao dva sjedala. Uspjela je vidjeti kako su te osobe ugurale njenog oca u automobil, pri čemu je njen otac imao zavezane ruke naprijed. Prilikom uhićenja, nije čula tragove borbe, povlačenja namještaja ili slično. Nakon što je njen otac odveden, nekoliko dana nije imala nikakve vijesti o njemu, iako su njeni susjedi Josip Posavec i sada pok. Ivica Krulić, interesirali se po Sisku gdje bi se on mogao nalaziti. Jednog dana slijedećeg tjedna, bila je kod kuće sa sada pok. djedom, kada je došao jedan mladi policajac i rekao im da ima loše vijesti i da je njen otac pronađen mrtav na «ORI». Počela je

plakati, taj policajac ju je tješio i imala je osjećaj da mu je jako neugodno. Toga dana se njena majka Barica Ivanjek nalazila na poslu i njoj je netko javio što se desilo, nakon čega joj je pozlilo i ona je završila u bolnici. Nakon dva-tri dana, njezin otac je sahranjen na mjesnom groblju u Letovaniću. Njezin pok. otac je bio sklon prekomjernom konzumiranju alkohola i u takvom stanju je znao svašta govoriti, a što je bilo neprimjereno tadašnjem vremenu. Govorio je kako naša vojska nema nikakve šanse protiv «JNA», a znao je biti i nasilan u obitelji. Njezina majka joj je pričala kako se požalila Josipu Jagodiću u kući Josipa Posavca na ponašanje pok. supruga, jer se bojala da bi ga netko mogao ubiti i baciti u rijeku Kupu. Toga dana kada je odveden, njez otac je bio obučen u karirane sivo-crne hlače i gornji dio trenirke.

Nakon što je svjedoku predočena dokumentacija očevida PU sisačko-moslavačke od 11. 10. 2002. g., ista je na fotografijama prepoznala svog pok. oca Slavka Ivanjek.

Stalni sudski vještak medicinske struke dr. Stevo Kovačević iskazao je kako je dana 09. rujna 1991. g. učinio obdukciju nad mrtvim tijelom tada nepoznatog muškarca koje je pronađeno dana 07. rujna 1991. g. u Galdovu na području nastambi bivše «ORE». Tom prigodom dao je i opis odjevnih predmeta, a obdukciji su bili nazočni krim. tehničari PU Sisak, na kojima je bilo da učine fotografsko snimanje i uzmu otiske prstiju pokojnika. Prilikom vanjskog pregleda, našao je niz povreda u obliku vrlo brojnih krvnih podljeva u području trupa i okrajina, koje su imale značajan oblik, bile su izdužene i pravilne, širine oko 3 cm te je zaključio da su nanesene izduženim sredstvom značajne težine, kakvih postoji čitav registar, a bez dvojbe se može raditi i o plastičnoj palici popularnog naziva «pendrek». Našao je i tri kratke rane sjekotine na desnoj strani čela i gornjem desnom očnom kapku te ožiljak nakon operacije crvuljka, a što je ušlo u podatke kako bi to moglo poslužiti u utvrđivanju identiteta pokojnika. Prilikom unutarnjeg pregleda, našao je mnogostruke prijelome II-XI lijevog te III-X desnog rebra, prodor zraka u oba prsišta, razderotine površine pluća, krvarenje u pluća – jače lijevo, tzv. kolaps odnosno stisnuće pluća i prisustvo zraka u prsištima i pod kožom prsnog koša. Utvrdio je da je čin umiranja trajao neko vrijeme, odnosno najmanje 1 sat, budući su se razvile promjene koje nastaju uslijed krvarenja, a to su mrljasti krvni podljevi na unutrašnjoj površini srca. Uzrok smrti su mnogostruki prijelomi skoro svih rebara od kojih je došlo do razdora pluća, krvarenja iz pluća i prodor zraka u prsišta i potkožje prsnog koša. Ovako povrijeđena osoba mogla se je kretati, ali vrlo kratko i vrlo otežano, a kako nisu pronađeni znaci tzv. obrambenih pokreta, smatra da je pokojni povrede zadobio u ležećem stavu s velikim brojem udaraca po trupu i ekstremitetima, a one na laktovima i koljenima sugeriraju nastanak snažnim padom na prednju stranu tijela.

S obzirom da se radilo o obdukciji mrtvog tijela tada nepoznate osobe, poduzeo je mjere za utvrđivanje identiteta pokojnika, koje je ostavio djelatnicima PU Sisak, odnosno krim. tehničarima PU te je kasnije, dijelom olovkom, a dijelom pisaćom mašinom, upisao oznaku o kojoj se osobi radi, a koji podatak je dobio od djelatnika policije. Zapisnik o obdukciji je dostavio istražnom sucu bez podataka o identitetu pokojnog, a navedeni podaci su upisani kasnije, nakon primljenih podataka o identitetu osobe. Točno vrijeme smrti pokojnog nije mogao označiti.

U spisu Kir-416/91 nalazi se zapisnik o obdukciji od 09. rujna 1991. g., sačinjen po stalnom sudskom vještaku medicinske struke dr. Stevi Kovačević, iz kojega je vidljivo da je toga dana izvršena obdukcija mrtvog tijela tada nepoznatog muškarca te da je isti umro nasilnom smrću od prijeloma skoro svih rebara, jače lijeve strane. Prilikom vanjskog pregleda nađen je niz krvnih podljeva u području trupa i ekstremiteta, tri kratke rane sjekotine na desnoj strani čela i gornjem desnom očnom kapku te ožiljak nakon operacije crvuljka.

K-49/09

Unutrašnjim pregledom nađen je mnogostruki prijelom II-XI lijevog rebra te prijelom III-IX desnog rebra, prodor zraka u prsišta, razderotine površine pluća, krvarenja u pluća, jače lijevo, kolaps pluća te tzv. bulozni emfizem u vršcima oba pluća. Mnogostruki krvni podljevi na trupu i ekstremitetima nastali su snažnim udarcima čvrstim predmetima tupo-tvrde površine, od kojih su neki sasvim sigurno bili pravilni, izduženi, okruglasti predmeti promjera oko 3 cm. Djelovanje ovih predmeta dovelo je do brojnih prijeloma rebara te nagnječenje pluća i prodor zraka u prsište.

U cilju utvrđivanja identiteta tada nepoznatog muškarca, navedeno je kako se radi o muškarcu srednje dobi oko 40 godina, visine 176 cm, koji je bio dosta mršav, izduženog lica, relativno dugačke, lako valovite svijetlo-smeđe kose, koji je prije nepoznatog vremena pretrpio operaciju crvuljka, s istetoviranim ženskom poprsjem na unutrašnjoj strani lijeve podlaktice. Na pokojniku se nalazila neka vrsta kraće trenirke svjetlo-plave boje s uzdužnim bijelim i plavim prugama, koje se nalaze i utkane u pojas, ispod nje bijela atletska majica te duge hlače sa kosim tamno-sivim i uskim bijelim prugama te kratke gaće.

Zapisnik o obdukciji, priložen u spis od 09. rujna 1991. g., istovjetan je sa zapisnikom o obdukciji iz spisa Kir-416/91, osim što je na zapisniku o obdukciji iz spisa, kemijskom olovkom napisano iznad riječi: «mrtvog», «Ivanjek Slavko, 1948., Letovanić 82», a iste riječi su pisačom mašinom (različite jačine otiska slova) napisane i ispod uvodnog dijela zapisnika o obdukciji.

Iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka medicinske struke dr. Josipa Škavić, a sve u cilju utvrđivanja točnog vremena smrti pok. Slavka Ivanjek, proizlazi kako nema elemenata na temelju kojih bi bilo moguće čak ni približno odrediti vrijeme smrti Slavka Ivanjek. Podaci iz zapisnika o obdukciji odnose se na izgled i karakteristike mrtvog tijela dva dana nakon pronalaska mrtvog tijela. Podaci o mrtvačkoj ukočenosti i mrtvačkim pjegama potpuno su neupotrebljivi, tim prije što se ne raspoložuje podatkom o prostoru u kojem se mrtvo tijelo nalazilo između pronalaska i momenta obdukcije.

Uvidom u očevidnik PU Sisačko-moslavačke i to u upis pod brojem 841 od 07. rujna 1991. g., vidljivo je da su navedeni očevid obavili krim. tehničari Tugomir Huseinović i Marijan Jergović te operativni djelatnik Darko Lepesić.

Uvidom u Protokol bolesnika hitne medicinske pomoći MC Sisak za 1991. g., utvrđeno je da je pod brojem 20538 utvrđena smrt NN osobe na «ORI» u 13,45 sati, uz opasku: «klinički znaci smrti izraženi».

Uvodim u Dnevnik događaja PU Sisačko-moslavačke od 01. kolovoza 1991. g. pa nadalje, vidljivo je da je pod brojem 2373 od 07. rujna 1991. g. u 13,50 sati upisana dojava Bavdaž Mihaela sa «ORE», upućena djelatnicima PU Sisak Ručnovu i Furdiju, da je nepoznata osoba sa crvenom «Zastavom 101 Poly» na «ORU» dovezao nepoznatog čovjeka koji je pretučen i koji o sebi ne može ništa reći. Nadalje, u Dnevniku događaja je navedeno da je uvidajem utvrđeno da je dana 07. 09. 1991. g. oko 12,30 sati po neutvrđenim pripadnicima ZNG-a u dvorištu pronađena mrtva NN osoba te da je dr. Mira Stambolija konstatirala smrt koja je nastupila od udarca tupo-tvrđog predmeta. Leš je prevezen na prosekturu Opće bolnice u Sisku, a obaviješteni sudac Budinski nije izlazio na lice mjesta. Naznačeno je i da su očevid obavljali Juračak, Čondić, Badinac, Jergović.

Iz zapisnika o uviđaju broj 511-10-03-K od 28. 10. 1991. g. vidljivo je da su dana 07. 09. 1991. g. službene osobe Jergović Marijan i Huseinović Tugomir izašle na lice mjesta po dojavi Bavdaž Mihaela u 13,15 sati. Navedeno je kako istražni sudac nije izlazio na lice mjesta, a mjesto događaja je opisano kao vojnički šator u Savskoj ulici na području bivše «ORE», gdje je pronađen leš nepoznatog muškarca, starosti između 40 i 45 godina, koji je na sebi imao trenirku svjetlo-plave boje, ispod koje se nalazila bijela atletska majica, a imao je i duge hlače sa tamnim prugama.

I-okrivljenik Ivica Kosturin je u svojoj obrani tijekom istražnog postupka iskazao kako je u inkriminiranom vremenu bio pripadnik II. gardijske brigade hrvatske vojske. Raspoređen je u vod koji je bio smješten u Mjesnom uredu Letovanić, a vod je bio obučen za zaprečavanje sa osnovnim zadatkom da se onemogući «JNA» da prijeđe rijeku Kupu. Bilo je ratno vrijeme, rujna 1991. g., a vod je obavljao i poslove koje u mirnodopsko vrijeme obavlja policija. Dana 07. rujna 1991. g. u Mjesni ured je u prijepodnevnim satima došla supruga oštećenog Slavka Ivanjek prijaviti kako isti prijeti da će ih pobiti, da «četnikuje», da govori kako ima eksploziv u Petrinji te je od njih tražila intervenciju. To je bilo teško vrijeme, puno izbjeglica je bilo smješteno u Letovaniću, a koji su dolazili iz Petrinje, Gline i okolnih mjesta te je na čitavom tom prostoru vladao strah. Između ostalog, zadatak im je bio i uspostava reda na terenu pa je bilo opasno za oštećenika takvo ponašanje, jer je mogao nastradati od nekoga od izbjeglica, a postojala je bojazan da i on ostvari svoju prijetnju. Do tada Slavka Ivanjek nije poznao. Nakon što je njegova supruga otišla, sa vozilom marke «Zastava Poly» krenuo je do kuće Slavka Ivanjek zajedno sa II-okrivljenikom, Davorom King i čovjekom prezimena Špišić, koji se tada zatekao u Mjesnom uredu, a koji je inače bio osoba iz Kriznog štaba Grada Siska, zadužena za poslove policije. Došavši do kuće Slavka Ivanjek, krenuli su prema verandi, dok je vozilo ostalo ispred ulaza u dvorište. Slavko Ivanjek je bio na verandi, dok mu se supruga nalazila na ulaznim vratima u kuću. Rekli su mu da su ga došli pozvati na ispitivanje zato što on «četnikuje». Tada je prvi puta vidio Slavka Ivanjek i vidio je da je oronuo čovjek, slabe fizičke konstitucije. Uхватili su ga za ruke i uveli u tovarni prostor automobila, a tko ga je uveo, ne može se sjetiti. Sjeo je u vozilo i dovezao oštećenog u mjesni ured. Oštećeni nije bio vezan niti ga je bilo tko do tada tukao. U Mjesnom uredu je on ispitivao oštećenika, a bili su prisutni svi s kojima je išao kod njega. Oštećeni nije htio ništa reći pa mu je zadao par šamara, jer ga je šutnjom isprovocirao. Oštećenog je ošamario i Davor King, a i II-okrivljenik, a njih dvojica su oštećenog udarali i nogama po tijelu. Ti udarci su zadavani dok je oštećenik stajao i od tih udaraca nije pao. Budući da oštećeni nije htio ništa govoriti, II-okrivljenik i on su ga ponovno uveli u tovarni prostor vozila, vezali mu ruke liscama naprijed, jer se oštećenik opirao, sjeo je za upravljač vozila, a na mjesto suvozača II-okrivljenik, i krenuli su u pravcu «ORE». Na «ORI» se u to vrijeme nalazila policija, pa mu je bilo svejedno da li će ga odvesti u policijsku postaju ili na «ORU». Za vrijeme vožnje oštećeni je psovao, tako da je u jednom trenutku zaustavio vozilo, II-okrivljenik je izašao van, nakon čega je čuo nekoliko jauka od strane oštećenika, po čemu je zaključio da ga je II-okrivljenik nekoliko puta udario. II-okrivljenik nije oštećenog izvodio iz tovarnog prostora, a čime ga je udario ne zna. U vozilu su imali policijsku palicu, ali nije vidio da ju je II-okrivljenik iznosio van. Nakon nekoliko sekundi, II-okrivljenik se vratio u vozilo i oni su nastavili vožnju. Odvezao je oštećenika na «ORU», a u krug «ORE» su ušli bez problema i nitko ih nije zaustavljao niti legitimirao. Došli su do «dežurane», gdje su zaustavili automobil te su obojica izašli iz vozila. Otvorili su tovarni prostor, oštećeni je izašao van iz auta te su mu tada odvezali lisice. Poveo je oštećenog prema dežurani i oštećeni je tada normalno hodao i na sebi nije imao nikakvih ozljeda. Ostavio ga je u hodniku, a on je prišao ulazu u dežuranu i rekao nekome od policije, koja je tu

bila, ali nikoga od njih nije poznavao, da je dovezao četnika i ostavio ga je ispred dežurane u hodniku. Za to vrijeme II-okrivljenik je bio u hodniku ispred dežurane. Ne sjeća se da li je tom čovjeku u dežurani davao bilo kakve podatke o sebi, ali pretpostavlja da jest, jer tri dana nakon ovog događaja je po njega došla policija i odvela ga na «ORU» na ispitivanje. Tada je saznao da je Slavko Ivanjek pronađen mrtav u jednom jarku izvan kruga «ORE». Kod njegovog ispitivanja na «ORI» bili su prisutni zapovjednik II. gardijske brigade HV-a Drago Matanović te bojnici Ivica Klepić, također pripadnik II. gardijske brigade i netko iz obavještajne službe tada zvane «SIS». Drago Matanović mu je tada govorio da će ostati bez posla, ukoliko se dokaže da je kriv. Nakon ispitivanja nije imao nikakvih posljedica te je vraćen ne položaj.

Na glavnoj raspravi od 11. svibnja 2010. g., I-okrivljenik je iskazao kako nije siguran da se navedeni događaj desio 07. rujna 1991. g., a navedeni datum je navela policija u svom izvješću. Oštećeni Slavko Ivanjek nije bio maltretiran niti na jedan način, niti od njega niti od II-okrivljenika prilikom ispitivanja u Mjesnom uredu Letovanić i tijekom vožnje prema «ORI». Postoji mogućnost da je iskazivao o fizičkom maltretiranju oštećenika kod istražnog suca, no on se toga ne sjeća, a ako je to iskazao, učinio je to pod pritiskom policije. Tvrdi da su II-okrivljenik i on predali sada pokojnog Slavka Ivanjek živog i zdravog na «ORU», koji je tada normalno hodao, sam izašao iz automobila i došao do dežurane, gdje su se nalazili policajci. Na «ORI» je postojala dokumentacija o tome da je Slavko Ivanjek predan dežurnim policajcima, međutim, sva se ta dokumentacija izgubila. Motiv dolaska do kuće Slavka Ivanjek kritičnog dana je bila prijava njegove supruge, a namjera im je bila odvesti oštećenog na «ORU», predati ga policiji s namjerom da ga policija ispita, upozori na neprihvatljivo ponašanje i da ga se mobilizira, kako bi se isti maknuo iz kuće i okoline.

II-okrivljenik Damir Vrban, u svom iskazu je naveo kako se ne sjeća datuma ovog događaja, a pretpostavlja da je to bilo u rujnu 1991. g. Bio je u sastavu voda za zaprečavanje, koji je bio smješten u Mjesnom uredu u Letovaniću, a zapovjednik toga voda je bio I-okrivljenik, koji je bio pripadnik II. gardijske brigade HV-a, dok je on bio u pričuvnom sastavu ZNG-a. Naoružanje u vodu je imao samo I-okrivljenik i to automatsku pušku i policijsku palicu. Jednog dana je u prostorije Mjesnog ureda došla supruga Slavka Ivanjek prijaviti ga kako prijeti njoj, djeci, izbjeglicama, da govori kako će pobiti nju, djecu i sve izbjeglice. Toga dana su krenuli prema kući Slavka Ivanjek. Išao je pješice, a I-okrivljenik je koristio vozilo marke «Zastava 101 Poly». Osim njih dvojice, do kuće Slavka Ivanjek je još netko došao, ali se sada ne može sjetiti tko. Došli su u ranim popodnevним satima te je I-okrivljenik pozvao oštećenika da izađe van jer su se bojali da ovaj ima oružje. Oštećeni je galamio iz kuće i nije izlazio van, da bi nakon toga I-okrivljenik ušao u kuću, dok je on ostao u dvorištu. Čuo je viku i galamu koja je dolazila iz kuće, a čuo je i pomicanje namještaja. Ne sjeća se da li ga je I-okrivljenik pozvao, no on je ušao također u kuću i vidio je kako Slavko Ivanjek leži na podu potrbuške, a I-okrivljenik mu stavlja lisice na ruke na leđima. Nakon što je Slavko Ivanjek bio savladan, I-okrivljenik ga je izveo iz kuće, a on i još jedna osoba su na brzinu pretražili kuću, ali nisu ništa pronašli. Dok je I-okrivljenik bio sa oštećenikom u kući, njegova supruga i dijete su bili s u dvorištu. I-okrivljenik je uveo oštećenog u tovarni prostor automobila «Zastava 101 Poly» te ga odvezao do Mjesnog ureda, dok se on vratio pješice. Nije ulazio u Mjesni ured, ostao je vani te je čuo kako Slavko Ivanjek galami, psuje svima mater i državu. Čuo je i galamu I-okrivljenika i jedan jark, po čemu je zaključio da je I-okrivljenik udario Slavka Ivanjek. Ne sjeća se da li je još netko bio u prostoriji u Mjesnom uredu sa I-okrivljenikom i Slavkom Ivanjek. U Mjesnom uredu je oštećenik bio zadržan vrlo kratko, nakon čega je I-okrivljenik izveo oštećenika van, koji je imao ruke vezane lisicama na

K-49/09

I-ožkrivljeni mu je naredio da ide s njim, ali nije rekao kuda. I-ožkrivljenik je oštećenika uveo u tovarni prostor navedenog automobila, te su krenuli u smjeru Siska. Tijekom vožnje je oštećeni bio nemiran, galamio je, psovao, pa je u jednom trenutku, između Letovanića i Žazine na nenaseljenom dijelu, I-ožkrivljenik, koji je upravljao vozilom, zaustavio ga, izašao van, otvorio stražnja vrata tovarnog prostora i 3-4 puta palicom, koju je uzeo iz automobila, udario oštećenog koji je sjedio u tovarnom prostoru. On je ostao sjediti na mjestu suvozača. Nakon toga su nastavili dalje s vožnjom i Slavko Ivanjek više nije galamio. Vidio je kako se voze u pravcu «ORE» te su bez ikakvih problema ušli u krug «ORE», bez da ih je itko zaustavljao i provjeravao. I-ožkrivljenik je zaustavio vozilo, prišao stražnjim vratima tovarnog prostora i pomogao oštećenom da se digne, uzeo ga ispod jedne ruke i odveo u prvu zgradu s desne strane. On je izašao iz automobila, no nije išao s njima već je ostao stajati. Oštećeni je normalno hodao, nije imao vidljivih povreda niti je govorio da ima bilo kakve povrede. U toj se zgradi I-ožkrivljenik zadržao 1-2 minute, vratio se sam, sjeo u automobil te su se zajedno vratili u prostorije Mjesnog ureda Letovanić. Nekoliko dana nakon ovog događaja, I-ožkrivljenika je netko iz zapovjedništva 2. bojne II. gardijske brigade HV-a pozvao da dođe na «ORU» i da povede osobu koja je s njim tada bila na «ORI». Tada su zajedno došli na «ORU», gdje su ga ispitivale dvije nepoznate muške osobe u civilu. Ispitivali su ga o Slavku Ivanjek pa im je ispričao što se toga dana dešavalo. Tom prilikom je saznao da je ošt. Slavko Ivanjek umro, a inače je bio osoba slabije fizičke konstitucije.

Analizirajući rezultate provedenog dokaznog postupka, pojedinačno i u njihovoj ukupnosti, nedvojben je zaključak suda da su I i II-okr. postupili na način kako im se stavlja na teret optužnicom.

Nesporno je da su kritičnog dana između 11,00 i 11,30 sati I i II-ožkrivljeni iz kuće u Letovaniću odveli Slavka Ivanjek, da su ga odvezli u prostorije Mjesnog ureda u Letovaniću na ispitivanje, nakon čega su ga odvezli na «ORU», gdje je isti, toga istog dana, nakon nekoliko sati pronađen mrtav.

Iz iskaza svjedoka, supruge pokojnoga, Barice Ivanjek utvrđeno je kako se ista potužila pred Josipom Jagodić i Josipom Posavec na ponašanje ošt. Slavka Ivanjek, koji je u alkoholiziranom stanju psovao državu Hrvatsku, tadašnjeg predsjednika Franju Tuđmana i govorio kako je «JNA» treća najjača vojska u Europi.

O takvom ponašanju oštećenika iskazivali su i svjedoci Josip Posavec, kome se Barica Ivanjek potužila kako oštećeni govori da «JNA» nitko ne može pobijediti i da je «JNA» treća vojska po snazi u Europi, a i svjedok Ivan Kolarić, koji je iskazivao kako se je u inkriminiranom vremenskom periodu oštećeni neprimjereno ponašao te je u dvorištu svoje kuće znao vješati uniformu «JNA».

Svjedok Josip Posavec iskazao je kako mu se supruga pokojnog, Barica Ivanjek, potužila na njegovo ponašanje te je pozvao Josipa Jagodić, koji je također čuo pritužbe supruge pokojnog. Josip Jagodić iskazao je kako je o tome obavijestio pripadnike hrvatske vojske, koji su tada bili stacionirani u Letovaniću, a nakon čega dolazi do odvođenja Slavka Ivanjek iz njegove kuće.

Iz Dnevnika događaja Policijske uprave sisačko-moslavačke utvrđeno je da je dana 07. rujna 1991. g. Michael Bavdaž obavijestio telefonskim putem policiju da je na «ORU»

K-49/09

dovezen u nepoznatom automobilu crvene boje «Zastava 101 Poly» nepoznati čovjek koji je pretučen i koji o sebi ne može ništa reći. Iz Dnevnika događaja vidljivo je da je dojava zaprimljena u 13,50 sati te da je dr. Mira Stambolija konstatirala smrt te nepoznate osobe.

Svjedok dr. Mira Stambolija iskazala je kako je utvrdila smrt tada nepoznate osobe na «ORI», o čemu je i napisala izvještaj u Protokolu službe hitne medicinske pomoći pod brojem 20538. Uvidom u Protokol službe hitne medicinske pomoći utvrđeno je da je dana 07. rujna 1991. g. u 13,45 sati služba hitne medicinske pomoći stigla na «ORU», gdje je konstatirana smrt nepoznate osobe.

Iz Očevidnika PU Sisačko-moslavačke od 07. rujna 1991. g. vidljivo je da su navedeni očevid na «ORI» obavili krim. tehničari Tugomir Huseinović i Marijan Jergović te operativni djelatnik Darko Lepesić.

Svjedok Darko Lepesić iskazao je da je bio prisutan na očevidu na «ORI» kritičnog dana, gdje je pronađeno mrtvo tijelo nepoznatog muškarca, a svjedok Marijan Jergović iskazao je da je kritičnog dana kao operativni djelatnik ekipe za očevide obavljao uviđaj na «ORI», gdje se nalazilo mrtvo tijelo nepoznatog muškarca.

Svjedok Tugomir Huseinović se ne sjeća navedenog događaja, odnosno iskazao je kako nije bio kritične zgrade na očevidu na «ORI», a ispitaní svjedoci Božidar Bađinac i Josip Juraćak također se ne sjećaju navedenog događaja, kao ni djelatnici policije Mile Ručnov i Ivica Furdí.

Svjedok Michael Bavdaž je iskazao kako o navedenom događaju ne zna ništa, da ne poznaje oštećenog a ni okrivljenike te da za vrijeme njegovog boravka na «ORI» (dva tjedna) nije dovedena niti jedna civilna osoba na «ORU», a niti je čuo da bi bila pronađena mrtva osoba na «ORI».

Sud nije poklonio povjerenje ovakvom iskazu svjedoka Michaela Bavdaž, jer je isti u suprotnosti kako sa iskazima ispitanih svjedoka, tako i materijalnim dokazima a u suprotnosti je i sa iskazima samih okrivljenika koji su iskazali kako su oštećenog dovezli na «ORU» i predali ga dežurnom. Očito je da se navedeni svjedok zbog proteka vremena i ratnih zbivanja na ovom prostoru ne sjeća navedenog događaja. Za zaključiti je da se i svjedoci Božidar Bađinac, Josip Juraćak, Tugomir Huseinović, kao i Mile Ručnov i Ivica Furdí zbog proteka vremena, a i prirode posla kojega su obavljali, ne sjećaju navedenog događaja, jer su isti kao djelatnici policije u navedenom vremenskom razdoblju imali mnogo sličnih dojava i intervencija.

Iskazi ispitanih svjedoka Darka Lepesić, Marijana Jergović, Tugomira Huseinović i Mije Čondić se razlikuju u pojedinim detaljima, međutim, radi se o nebitnim odstupanjima u njihovim iskazima koji nisu takve kvalitete da bi ovaj sud samo zbog toga trebao biti u dvojbi koju bi trebao razrješavati primjenom načela «in dubio pro reo».

Nedvojbeno je utvrđeno da je očevid obavljen kritičnog dana na licu mjesta te je i sačinjen zapisnik o uviđaju, dana 28. 10. 1991. g., iz kojega je vidljivo da je izlazak na mjesto

dogadaja izvršen povodom dojave Michaela Bavdaža dana 07. 09. 1991. g. u 13,15 sati te da su navedeni očevid obavljali Marijan Jergović i Tugomir Huseinavić.

Stalni sudski vještak medicinske struke dr. Stevo Kovačević je učinio obdukciju dana 09. rujna 1991. g. nad mrtvim tijelom tada nepoznate osobe i utvrdio prijelom skoro svih rebara sa lijeve i desne strane, razdor pluća te brojne krvne podljeve po ekstremitetima i trupu, za koje povrede navodi da su mogle nastati udarcima «pendrekom» odnosno palicom, a od kojih povreda je nastupila smrt. Vještak je, s obzirom na tada nepoznati identitet te osobe, opisao odjevne predmete te osobe, kao i tetovažu na tijelu te ožiljak na tijelu od operacije. Nakon utvrđivanja identiteta te osobe, na zapisnik o obdukciji upisao je pisaćom mašinom i olovkom identitet pokojnika – Slavko Ivanjek iz Letovanića.

Prema tome, neosnovan je navod branitelja I-okrivljenika kako postoje dva različita zapisnika o obdukciji od 09. rujna 1991. g., jer uvidom u spis Kir-416/91, gdje se nalazi zapisnik o obdukciji od 09. rujna 1991. g. i zapisnik o obdukciji koji se nalazi u spisu na str. 25-28 spisa, vidljivo je da se radi o istom zapisniku o obdukciji, samo što je na primjerku zapisnika o obdukciji iz spisa kemijskom olovkom, odnosno pisaćom mašinom nadopisan naknadno utvrđeni identitet osobe nad kojom je vršena obdukcija, a o čemu je iskazivao i liječnički vještak u svom nalazu.

Identitet pokojnika utvrdio je svjedok Josip Posavec, koji je pokojnika prepoznao u mrtvačnici u Sisku, a da je obdukcija 09. 09. 1991. g. učinjena upravo nad pok. Slavkom Ivanjek, potvrdili su svjedoci Barica i Vesna Ivanjek, koje su potvrdile da je pokojni imao na sebi upravo onu odjeću koju je opisao liječnički vještak – patolog, kao i tetovažu i ožiljak od operacije slijepog crijeva.

I i II-okrivljeni u svojim obranama negiraju počinjenje navedenog kaznenog djela te tvrde da su oštećenog dovezli i predali živog i neozlijeđenog na «ORU». I i II-okrivljeni iskazuju o tome i da je bilo fizičkog obračunavanja sa oštećenim, kako u prostorijama Mjesnog ureda Letovanić, tako i za vrijeme odvoženja istog prema Sisku, no međutim, navode da navedeni udarci koje su zadali oštećeniku nisu bili takvog intenziteta i takve sile koji bi doveli do ozljeđivanja oštećenika, a pogotovo ne do njegove smrti. I-okrivljenik u iskazu je naveo kako je tijekom vožnje II-okrivljenik izašao iz vozila i nekoliko puta udario oštećenoga, a II-okrivljenik je iskazao da je I-okrivljenik izlazio iz vozila i udarao palicom oštećenog po nogama, a tijekom ispitivanja u Mjesnom uredu Letovanić I-okrivljenik je iskazao da je ošamario oštećenoga, a da su istoga II-okrivljenik i Davor King udarali rukama i nogama, dok II-okrivljenik tvrdi da uopće nije bio u prostoriji Mjesnog ureda Letovanić.

Imajući u vidu sve navedeno, nesporno je da su I i II-okrivljeni odveli oštećenoga iz njegove kuće kritičnog dana između 11,00 i 11,30 sati, da je zadržan kratko vrijeme u Mjesnom uredu u Letovaniću, da su nakon toga I i II-okrivljeni odvezli oštećenoga na «ORU» Automobilom marke «Zastava 101 Poly» crveno-bijele boje te da je oštećeni toga dana na «ORI» pronađen mrtav (smrt konstatirana po dr. Stamoblja u 13,45 sati). Prema tome, jedino se I i II-okrivljeni mogu dovesti u vezu sa smrću oštećenika, I i II-okrivljeni nisu dovezli i predali neozlijeđenog oštećenoga na «ORU», a što proizlazi iz Dnevnika događaja PU Sisak, gdje je navedeno da su nepoznate osobe automobilom marke «Zastava Poly» dovezle teško pretučenog čovjeka koji o sebi ne može ništa reći.

K-49/09

Sud nije prihvatio obranu I-okrivljenika na glavnoj raspravi, u kojoj navodi kako se nije fizički obračunavao sa oštećenim, kao niti II-okrivljenik, te da je u tom pogledu dao različit iskaz pred istražnim sucem jer je tada bio izložen pritiscima policije, a i državnog odvjetnika, jer je vidljivo kako je I-okrivljenik dao opširan iskaz pred istražnim sucem u dva navrata, a njegovom ispitivanju nisu bili nazočni djelatnici policije. Očito je da izmjenom svoga iskaza na glavnoj raspravi I-okrivljenik želi u potpunosti otkloniti svoju odgovornost za navedeno kazneno djelo.

Slijedom navedenog, sud je na nedvojben način utvrdio da su I i II-okrivljeni inkriminiranog dana počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – iz čl. 120 st. 1 OKZRH na štetu pok. Slavka Ivanjek, koga su odveli iz njegove kuće u Letovaniću zbog toga što je u alkoholiziranom stanju psovao Republiku Hrvatske, tadašnjeg predsjednika Franju Tuđmana i govorio da će Srbi pobijediti u ratu, čime su ga smatrali svojim neprijateljem, da bi ga najprije u Mjesnom uredu Letovanić tukli rukama i nogama, a nakon toga, prilikom odvoženja u Sisak, između sela Letovanić i Žažina gumenom palicom tukli po tijelu pri čemu su mu nanijeli prijelome skoro svih lijevih rebara i prijelome III-X rebra desno, brojne krvne podljeve i kolaps pluća, od kojih je oštećeni Slavko Ivanjek umro. I i II-okrivljeni su postupali s neizravnom namjerom, jer su oštećenoga, koji je bio slabije fizičke konstitucije i oronuo čovjek, izudarali palicom i rukama i nogama po tijelu, svjesni da od tih udaraca može nastupiti smrt i na to su pristali te ga tako teško pretučenog ostavili na području privremene vojarne zv. »ORA.

Kako je kazneno djelo počinjeno od strane pripadnika hrvatske vojske i to za vrijeme oružanih sukoba između hrvatske vojske i policije i pripadnika para-vojnih srpskih formacija na širem području Siska, jer su u Letovanić već dolazile izbjeglice sa područja Gline, Petrinje i šire okoline Sisak, ovaj sud smatra da su I i II-okrivljeni svojim radnjama ostvarili bitna obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, jer su postupali protivno Ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata i Dopunskog protokola ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, radi čega su i proglašeni krivima za navedeno kazneno djelo i osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od 7 godina svaki.

Prilikom donošenja odluke o kazni, sud se rukovodio granicama koje su određene zakonom za počinjenje predmetnog kaznenog djela (najmanje 5 godina i kazna zatvora u trajanju od 20 godina), stupnjem krivnje, pogibelnosti djela i svrhom kažnjavanja.

Kao olakotno, sud je I i II-okrivljenima cijenio dosadašnju neosuđivanost, da su bili učesnici Domovinskog rata, I-okrivljeniku i činjenicu da je bio višestruko odlikovan, a II-okrivljeniku obiteljski status (otac troje mlt. djece), a obojici i protek vremena od počinjenja kaznenog djela kao i same okolnosti pod kojima je djelo počinjeno, dok otegotnih okolnosti ovaj sud nije pronašao. Stoga ovaj sud smatra da će kazna zatvora u trajanju od 7 godina dovoljno utjecati na okrivljenike i da će se njom postići svrha kažnjavanja, kako u smislu specijalne tako i generalne prevencije.

Temeljem čl. 63 st. 1 KZ-a, I-okrivljeniku se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 30. rujna 2009. g. pa nadalje, a II-okrivljeniku vrijeme provedeno u pritvoru od 02. listopada 2009. g. pa nadalje.

K-49/09

Temeljem čl. 122 st. 1 u vezi čl. 119 st. 2 toč. 1 i 6 ZKP-a, dužni su I i II-okrivljeni platiti trošak kaznenog postupka u iznosu od 3.515,00 kn, a koji trošak se sastoji od troškova sudsko-medicinskog vještačenja i troška pristupa svjedoka sudu, te platiti paušalni iznos od 1.000,00 svaki, imajući u vidu složenost predmeta, duljinu trajanja postupka i imovno stanje okrivljenika.

Sisak, 12. svibnja 2010.

ZAPISNIČAR
Željka Velnić, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Melita Avedić, v.r.

POUKA O PRAVNOM LJIEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od primitka ovjerovljenog primjerka iste. Žalba se podnosi pismeno u tri istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje Vrhovni sud RH.